

OBRAZLOŽENJE

I PRAVNI TEMELJ

Pravni temelj za donošenje Proračuna/Budžeta Općine Vareš sadržan je u članku 7. stavk 1. Zakona o proračunima/budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj:102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22), članku 13. i 18. Zakona o principima lokalne samouprave u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 49/06 i 51/09) i članka 22. točka 3. Statuta Općine Vareš - prečišćeni tekst, broj: 01-162/12 od 11.09.2012. godine.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Zakonom o Proračunu/Budžetu Federacije Bosne i Hercegovine utvrđeno je da Općinsko vijeće donosi Proračun/Budžet prije početka proračunske/budžetske godine, a proračunska/budžetska godina je utvrđena kao razdoblje koje se poklapa sa kalendarskom godinom.

III UVODNE NAPOMENE

Proračun/Budžet je procjena godišnjih prihoda i primitaka, te utvrđeni iznos izdataka i drugih plaćanja. U skladu sa Zakonom o proračunima/budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine, pripremljen je Nacrt Proračuna/Budžeta Općine Vareš za 2024. godinu, koji je usklađen sa "Dokumentom okvirnog Proračuna/Budžeta 2021. - 2023. godine Federacije BiH" Federalnog Ministarstva financija, "DOB 2024. - 2026. godine" Ministarstva financija ZE-DO Kantona, te "DOB 2024. - 2026. godine" Općine Vareš.

Navedene smjernice obuhvataju:

1. srednjoročne makro – ekonomske pretpostavke i prognoze,
2. srednjoročne fiskalne strategije,
3. strukturu potrošnje u javnom sektoru,
4. proračunski/budžetski prioriteti za period 2024. - 2026. godina.

Direkcija za ekonomsko planiranje (DEP) u srpnju/julu 2023. godine revidirala je projekcije očekivanih ekonomskih kretanja u BiH za period 2024. - 2026.

Nakon stabilizacije epidemioloških prilika vezanih za pandemiju virusa COVID-19, te postignutnog značajnog ekonomskom oporavka, uz visok rast domaćeg bruto proizvoda tijekom 2021. godine, trenutno raspoloživi statistički podaci BHAS-a za 2022. godinu ukazuju na to da je trend rasta ekonomske aktivnosti iz prethodne godine nastavljen.

Usred složenih međunarodnih političkih prilika vezanih za ratna događanja u Ukrajini, koja su se reflektovala na globalne i domaće ekonomske tokove, prvenstveno kroz nagle i visoke inflatorne skokove, ekonomija je početkom 2022. godine stavljena pred nove izazove.

Kretanje eksternih dimaka (svjetske cijene, inflacija i ekonomski rast u EU) uz institucionalni kapacitet zemlje u provedbi strukturnih reformi odrediti će kretanje ekonomskog rasta u periodu 2023.-2026. godine. Imajući u vidu navedene kako eksterne tako i interne okolnosti, prema, prema projekcijama DEP-a u periodu 2023.-2026. godine u BiH se može očekivati ekonomski rast sa prosječnom stopom ekonomskog rasta od oko 3% na godišnjem nivou.

IV PLAN PRIHODA I PRIMITAKA

R.Br.	Glavna kategorija	VRSTA PRIHODA	Plan proračuna/budžeta za 2024.	Postotak učešća %
-1-	-2-	-3-	-4-	-5-
I	710000	PRIHODI OD POREZA	2.242.900,00	34,44%
II	720000	NEPOREZNI PRIHODI	2.829.100,00	43,45%
III	730000	TEKUĆI TRANSFERI (TRANSFERI I DONACIJE)	1.040.000,00	15,97%
IV	740000	KAPITALNI TRANSFERI	200.000,00	3,07%
V	810000	KAPITALNI PRIMICI	200.000,00	3,07%
SVE UKUPNO I+II+III+IV+V			6.512.000,00	100,00%

Tabela 1: Projekcija prihoda i primitaka za 2024. godinu

IV.1.1. Prihodi od poreza

U okviru poreznih prihoda razlikuju se sljedeće grupe prihoda:

- Porez na dobit pojedinaca i preduzeća (zaostale uplate poreza),
- Porezi na plaću i radnu snagu (zaostale uplate poreza),
- Porez na imovinu,
- Domaći porezi na dobra i usluge (zaostale obaveze),
- Porez na dohodak,
- Prihodi od indirektnih/neizravnih poreza,
- Ostali porezi (zaostale obaveze).

Ukupno planirani prihodi od poreza za 2024. godinu iznose 2.242.900,00 KM i u odnosu na 2023. godinu veći su za 276.840,00 KM ili 14,10%.

Prihod od poreza koji se plaća na imovinu, naslijeđe i poklone u 100% iznosu pripada Proračunu/Budžetu Općine, a sistem prikupljanja je reguliran i utvrđen Zakonom o porezu na imovinu, naslijeđe i poklon ("Službene novine ZDK" broj: 9/09 i 13/11). Porez na promet nekretnina, također, je u cjelokupnom iznosu općinski prihod, a reguliran je Zakonom o porezu na promet nekretnina ("Službene novine ZDK" broj: 6/09, 6/13 i 6/18). Zakonom o pripadnosti javnih prihoda FBiH ("Službene novine FBiH" broj: 22/06, 43/08, 22/09, 35/14, 94/15, 63/20 i 17/22) i Zakonom o pripadnosti javnih prihoda na području ZDK ("Službene novine ZDK" broj: 1/06, 2/06, 5/06, 7/09 i 12/13), propisano je da 34,46 % naplaćenog prihoda od poreza na dohodak pripada općinama Zeničko-dobojskog kantona, dok preostalih 65,54% pripada Kantonu. Porez na dohodak reguliran je Zakonom o porezu na dohodak ("Službene novine FBiH" broj: 10/08, 09/10, 10/11, 44/11, 7/13 i 65/13). Pomenuta kategorija javnog prihoda zamijenila je ranije poreze: porez na plaću, porez na dobit od privredne i profesionalne djelatnosti, porez na dobit od poljoprivredne djelatnosti, porez po osnovu autorskih prava, patenata i tehničkih unapređenja, porez na ukupan prihod fizičkih lica i porez na prihod od imovinskih prava.

Prihodi od indirektnih poreza uključuju porez na dodatu vrijednost (PDV), carinske dadžbine, akcizne dadžbine i naknadu za puteve. Prikupljeni prihodi iz ovih poreza uplaćuju se na Jedinstveni račun koji vodi Uprava za indirektno oporezivanje, a u skladu sa odredbama Zakona o pripadnosti javnih prihoda u FBiH raspodjela između korisnika vrši se na osnovu koeficijenata utvrđenih u Zakonu, prema kojem se od ukupno naplaćenih prihoda sa Jedinstvenog računa Trezora u Proračun/Budžet Federacije BiH usmjerava 36,20 %, a

Kantonima 51,23%, Jedinicama lokalne samouprave 8,42%, financiranje funkcija grada Sarajeva 0,25% i direkcijama za ceste 3,90 %. Dalja raspodjela se vrši u skladu sa Zakonom o uplatama na jedinstveni račun i raspodjeli prihoda ("Službeni glasnik BiH" broj: 55/04, 34/07, 49/09 i 91/17), Odlukama Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje o koeficijentima za raspodjelu prihoda, odnosno u skladu sa Uputstvom o određivanju učešća kantona, jedinica lokalne samouprave i nadležnih kantonalnih organa za ceste u prihodima od indirektnih poreza i načinu raspoređivanja tih prihoda.

IV.1.2. Neporezni prihodi

U okviru neporeznih prihoda razlikuju se sljedeće grupe prihoda:

- Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih tečajnih razlika,
- Naknade i takse/pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga,
- Novčane kazne.

Ukupno planirani neporezni prihodi za 2024. godinu iznose 2.829.100,00 KM i u odnosu na plan za 2023. godinu veći su za 1.174.990,00 KM ili 71,00%.

Kada su u pitanju ostale naknade koje su definirane Odlukama Općinskog vijeća, a to se, prije svega, odnosi na komunalnu naknadu i naknadu za korištenje građevinskog zemljišta (iz ranijeg perioda), plan je da se u narednom periodu poduzimaju sve zakonske mjere, a koje bi doprinijele povećanju naplate potraživanja po osnovu navedenih naknada.

IV.1.3. Tekući transferi

Ukupno planirani tekući transferi, ekonomski kod 730000, za 2024. godinu iznose 1.040.000,00 KM i u odnosu na plan za 2023. godinu manji su za 60.000,00 KM ili 5,50%.

Primljeni tekući transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija, ekonomski kod 731100, nisu planirani za 2024. godinu.

Ukupno planirani primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti, ekonomski kod 732000, iznose 1.040.000,00 KM i dijele se na:

- Primljeni tekući transferi od Federacije, ekonomski kod 732112, planirani su u iznosu od 140.000,00 KM,
- Primljeni tekući transferi od kantona, ekonomski kod 732114, planirani su u iznosu od 900.000,00 KM.

Kada su u pitanju transferi od kantona planirano je da će i u 2024. godini biti odobrena sredstva za stipendiranje određenog broja studenata od strane Ministarstva za boračka pitanja i Ministarstva za obrazovanje, nauku, kulturu i sport Zeničko-dobojskog kantona. Isto tako, planirano je da će Ministarstvo za boračka pitanja izdvojiti značajna sredstva iz Proračuna/Budžeta ZDK za isplatu određenih naknada prema boračkoj populaciji, a u skladu sa Zakonom koji regulira ovu oblast. Osim navednog planirano je i da će biti odobrena sredstva aplicirana od strane Općine.

Donacije, ekonomski kod 733000, nisu planirane za 2024. godinu.

IV.1.4. Kapitalni transferi

Ukupno planirani kapitalni transferi, ekonomski kod 740000, za 2024. godinu iznose 200.000,00 KM i jednaki su planu za 2023. godinu, a odnose se na primljene kapitalne transfere od kantona.

IV.1.5. Kapitalni primici

Ukupno planirani kapitalni primici, ekonomski kod 810000, za 2024. godinu iznose 200.000,00 KM i u odnosu na plan za 2023. godinu veći su za 100.000,00 KM ili 100,00%.

Ukupno primljeni kapitalni primici odnose na:

- Primici od prodaje zemljišta, ekonomski kod 811111, planirani u iznosu od 100.000,00 KM,
- Primici od prodaje zgrada i stambenih objekata, ekonomski kod 811112, planirani u iznosu od 100.000,00 KM.

IV.2. PLAN RASHODA I IZDATAKA

R.Br.	Glavna kategorija	VRTSA RASHODA	Plan budžeta/proračuna za 2024.	Postatak učešća %
-1-	-2-	-3-	-4-	-5-
I	611000	PLAĆE I NAKNADE TROŠKOVA ZAPOSLENIH	1.990.100,00	30,56%
II	612000	DOPRINOSI POSLODAVCA I OSTALI DOPRINOSI	174.800,00	2,68%
III	613000	IZDACI ZA MATERIJAL, SITNI INVENTAR I USLUGE	1.171.300,00	17,99%
IV	614000	TEKUĆI GRANTOVI I DRUGI TEKUĆI RASHODI	1.339.600,00	20,57%
V	615000	KAPITALNI GRANTOVI	0,00	0,00%
VI	616000	IZDACI ZA KAMATE I OSTALE NAKNADE	27.200,00	0,42%
VII	820000	KAPITALNI IZDACI	1.801.500,00	27,66%
VIII	530000	IZVORI SREDSTAVA REZERVI	7.500,00	0,12%
SVE UKUPNO I+II+III+IV+V+VI+VII+VIII			6.512.000,00	100,00%

Tabela 2: Projekcija rashoda i izdataka za 2024. godinu

IV.2.1. Plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih, ekonomski kod 611000, planirane su u ukupnom iznosu od 1.990.100,00 KM, što je za 15,30% manje u odnosu na plan za 2023. godinu.

Bruto plaće i naknade plaća, ekonomski kod 611100, planirane su u iznosu od 1.625.600,00 KM, što je povećanje od 15,60% u odnosu na plan za 2023. godinu za bruto plaće i naknade troškova zaposlenih. Bruto plaće i naknade su planirane na osnovu izvršenja za period (I-IX) 2023. godine, ukupnog broja zaposlenih, a sve u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine F BiH", broj: 45/10, 111/12 i 20/17), Pravilnikom o plaćama i naknadama u Jedinственном općinskom organu uprave Općine Vareš i Stručnoj službi Općinskog vijeća i Općinskog načelnika (02-229/13 od 14.02.2013. godine), Odlukom o utvrđivanju platnih razreda i koeficijenata za obračun plaća državnih službenika i namještenika u Jedinственном općinskom organu uprave Općine Vareš i stručnoj službi Općinskog vijeća i Općinskog načelnika (broj: 01-25/13 od 29.01.2013. godine). Trenutno je uposljeno u Jedinственном općinskom organu uprave Općine Vareš i stručnoj službi Općinskog vijeća i Općinskog načelnika 65 uposlenika i 10 pripravnika, čije plaće sufinancira Federalni zavod za zapošljavanje.

Bazni mjesec za obračun plaća kod planiranja bruto plaće za 2024. godinu je mjesec rujan/septembar 2023. godine.

Ukupan iznos od 1.990.100,00 KM planiran za bruto plaće i naknade, ekonomski kod 611100, dijeli se na: plaće po umanjenu doprinosa iz redovnog rada u iznosu od 1.129.000,00 KM, doprinosi za PIO/MIO u iznosu od 272.600,00 KM, doprinosi za zdravstveno osiguranje u iznosu od 200.000,00 KM i doprinosi za zapošljavanje 24.000,00 KM.

Naknade troškova zaposlenih, ekonomski kod 611200, planirane su u iznosu od 364.500,00 KM što je više za 14,10% u odnosu na plan za 2023. godinu za naknade troškova zaposlenih. Naknade troškova zaposlenih su planirane na osnovu izvršenja za period (I-IX) 2023. godine, ukupnog broja zaposlenih, a poštujući Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije Bosne i Hercegovine, Uredbu o naknadama koje nemaju karakter plaće i Pravilnik o plaćama i naknadama u Jedinственном općinskom organu uprave općine Vareš i Stručnoj službi Općinskog vijeća i Općinskog načelnika (02-229/13 od 14.02.2013. godine).

Naknada za prevoz zaposlenih planirana je sukladno članku 35. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije Bosne i Hercegovine ("Sl.novine F BiH", broj: 45/10, 111/12 i 20/17).

Naknada za topli obrok tokom rada planirana je sukladno članku 30. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije Bosne i Hercegovine ("Sl.novine F BiH", broj: 45/10, 111/12 i 20/17).

Regres za godišnji odmor planiran je sukladno članku 31. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije Bosne i Hercegovine ("Sl.novine F BiH", broj: 45/10, 111/12 i 20/17).

Otpremnine zbog odlaska u penziju/mirovinu planirane su sukladno člankom 39. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije Bosne i Hercegovine ("Sl.novine F BiH", broj: 45/10, 111/12 i 20/17) i planirane su u skladu sa dinamikom odlaska uposlenika u mirovinu/penziju.

Pomoć u slučaju smrti planirana je sukladno članku 37. i 38. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije Bosne i Hercegovine ("Sl.novine F BiH", broj: 45/10, 111/12 i 20/17) a odnosi se na naknade za slučaj povrede na radu, teške bolesti i invalidnost, slučaj smrti državnog službenika ili namještenika ili užeg člana njegove obitelji.

Ukupan iznos od 364.500,00 KM planiran za naknade troškova zaposlenih, ekonomski kod 611200, dijeli se na: naknade za prijevoz s posla i na posao u iznosu od 77.000,00 KM, naknade za topli obrok tokom rada u iznosu od 203.000,00 KM, regres za godišnji odmor u iznosu od 48.000,00 KM, otpremnine zbog odlaska u mirovinu i ostale naknade u iznosu od 25.700,00 KM, jubilarne nagrade za stabilnost u radu, darovi djeci i sl. u iznosu od 3.000,00 KM, pomoć u slučaju smrti ili teže invalidnosti u iznosu od 5.200,00 KM i pomoć u slučaju ostalih bolesti u iznosu od 2.600,00 KM.

IV.2.2. Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi

Doprinosi poslodavca, ekonomski kod 612100, planirani su u iznosu od 174.800,00 KM, što je za 19,10% više u odnosu na plan za 2023. godinu. Doprinosi poslodavca su planirani na osnovu izvršenja za period (I-IX) 2023. godine, ukupnog broja zaposlenih, a sve u skladu sa Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti Federacije Bosne i Hercegovine dijeli se na:

- doprinosi za PIO/MIO u iznosu od 96.200,00 KM,
- doprinosi za zdravstveno osiguranje u iznosu od 64.100,00 KM,
- doprinosi za zapošljavanje u iznosu od 8.000,00 KM,
- doprinos za beneficirani radni staž u iznosu od 6.500,00 KM.

IV.2.3. Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge, ekonomski kod 613000, planirani su u iznosu od 1.171.300,00 KM, što je manje za 10,90% u odnosu na plan za 2023. godinu. Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge, ekonomski kod 613000, dijeli se na:

1. Putni troškovi, ekonomski kod 613100, planirani su u iznosu od 11.800,00 KM, što je za 2,50 % manje u odnosu na plan za 2023. godinu, a obračun istih se vrši na osnovu Uredbe o naknadama troškova za službeno putovanje („Službene novine FBiH“, broj 63/10, 9/11 i 80/11). Ukupan iznos od 11.800,00 KM odnosi se na:
 - troškovi prevoza u zemlji javnim sredstvima u iznosu od 100,00 KM,
 - troškovi prevoza u zemlji službenim sredstvima u iznosu od 500,00 KM, odnosi se na plaćanje putarine za korištenje autoceste, što se pravda kroz putne naloge;
 - putovanje ličnim vozilima u zemlji u iznosu od 5.200,00 KM, kada uposlenici koriste vlastite automobile u službene svrhe, što se pravda kroz putne naloge,
 - troškovi dnevnica u zemlji u iznosu od 2.500,00 KM,
 - troškovi prevoza u inozemstvu službenim vozilima u iznosu od 500,00 KM,
 - putovanja, lična vozila u inozemstvu u iznosu od 1.000,00 KM,
 - troškovi dnevnica u inozemstvu u iznosu od 2.000,00 KM.
2. Izdaci za energiju, ekonomski kod 613200, planirani su u iznosu od 110.000,00 KM, što je povećanje za 10,00% u odnosu na plan za 2023. godinu, a odnose se na:
 - izdaci za električnu energiju 75.000,00 KM na osnovu računa za električnu energiju za zgradu i javnu rasvjetu,
 - izdaci za drvo 35.000,00 KM planirani za centralno zagrijavanje zgrade Općine.
3. Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge, ekonomski kod 613300, planirani su u iznosu od 26.700,00 KM, što je povećanje za 8,10% u odnosu na plan za 2023. godinu, a odnose se na:
 - izdaci za telefon u iznosu od 11.000,00 KM,
 - izdaci za internet u iznosu od 2.400,00 KM,
 - izdaci za mobilni telefon u iznosu od 3.300,00 KM,
 - izdaci za poštanske usluge u iznosu od 10.000,00 KM,
 - izdaci za vodu i kanalizaciju u iznosu od 16.000,00 KM,
 - izdaci za usluge održavanja čistoće (gradska higijena i održavanje ulica) u iznosu od 80.000,00 KM, a odnosi se na održavanje gradskih ulica i parkova u skladu sa usvojenim Programom financiranja komunalnih djelatnosti za 2024. godinu.
4. Nabavka materijala i sitnog inventara, ekonomski kod 613400, planirana je u iznosu od 23.900,00 KM, što je povećanje za 10,10% u odnosu na plan za 2023. godinu, a odnosi se na:
 - materijal za dekoraciju službenih prostorija u iznosu od 2.500,00 KM,
 - izdaci za ostali administrativni materijal u iznosu od 16.000,00 KM, a odnosi se na nabavku papira za kopiranje, tonera, obrazaca za matični ured, registratora za odlaganje dokumentacije i drugo,
 - hrana i prehrambeni materijal u iznosu od 400,00 KM, a odnosi se na mlijeko za ložače po osnovu specifičnih uvjeta rada,
 - materijal za čišćenje u iznosu od 5.000,00 KM, a odnosi se na održavanje higijene u zgradi Općine.
5. Izdaci za usluge prevoza i goriva, ekonomski kod 613500, planirani su u iznosu od 46.000,00 KM, što je povećanje za 13,60% u odnosu na plan za 2023. godinu, a odnosi se na:
 - dizel u iznosu od 30.000,00 KM,

- registracija motornih vozila u iznosu od 6.000,00 KM,
 - izdaci za prevoz ljudi u iznosu od 10.000,00 KM.
6. Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine, ekonomski kod 613600, planirano je u iznosu od 10.000,00 KM, što je povećanje za 8,70% u odnosu na plan za 2023. godinu. Iznos planiran za unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine odnosi se na zakup prostora za smještaj JU „Opća biblioteka “Vareš u zgradi „Snaga“ d.d. Vareš i zakup poslovnog prostora u vlasništvu JP Vareš stan d.o.o..
7. Izdaci za tekuće održavanje, ekonomski kod 613700, planirani su u iznosu od 294.500,00 KM, što je povećanje za 12,20% u odnosu na plan za 2023. godinu. Sredstva su planirana za ljetno i zimsko održavanje, što je vrlo teško predvidjeti te ostele usluge u održavanju zgrade i opreme.
- Ukupan iznos od 294.500,00 KM odnosi se na:
- materijal za opravku i održavanje zgrada u iznosu od 13.000,00 KM, a što je predviđeno za sitne prepravke u zgradi Općine i stanovima u vlasništvu Općine,
 - materijal za opravku i održavanje opreme u iznosu od 500,00 KM,
 - materijal za opravku i održavanje vozila u iznosu od 1.000,00 KM, što je predviđeno za nabavku dijelova za automobile i vatrogasna vozila,
 - materijal za opravku i održavanje cesta u iznosu od 20.000,00 KM, što je predviđeno za nasipni materijal za lokalne ceste,
 - usluge opravki i održavanja zgrada u iznosu od 20.000,00 KM, a odnosi se na usluge popravke i održavanja zgrade Općine,
 - usluge održavanja opreme u iznosu od 12.000,00 KM, a odnosi se na usluge održavanja softverskog sistema u zgradi Općine od strane konsultantske kuće „Itineris“ i ostalo održavanje opreme,
 - usluge opravki i održavanja vozila u iznosu od 8.000,00 KM,
 - usluge opravki i održavanja cesta i mostova u iznosu od 220.000,00 KM, predstavljaju rashode za zimsko i ljetno održavanje lokalnih puteva te rekonstrukciju istih.
8. Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa, ekonomski kod 613800, planirani su u iznosu od 5.000,00 KM, što je povećanje za 25,00% planu za 2023. godinu, a odnosi se na bankarske usluge.
9. Ugovorene i druge posebne usluge, ekonomski kod 613900, planirane su u iznosu od 547.400,00 KM, što je smanjenje za 30,90% u odnosu na plan za 2023. godinu, a odnose se na:
- usluge reprezentacije u iznosu od 20.000,00 KM,
 - ostale stručne usluge u iznosu od 50.000,00 KM, a što se odnosi na usluge komisije za tehnički pregled, prijem i procjenu vrijednosti nekretnina i kotizcije za seminare,
 - ostali izdaci za informisanje u iznosu od 55.000,00 KM, a što se odnosi na izdatke za službene novine, službeni list, objavljivanje u sredstvima javnog informiranja i zakupninu medijskog prostora na radiju „Bobovac“,
 - primarna opća zdravstvena zaštita u iznosu od 2.500,00 KM, a odnosi se na deratizaciju,
 - zatezne kamate u iznosu od 10.000,00 KM,
 - ostali izdaci za druge samostalne djelatnosti i povremeni samostalni rad (ugovor o djelu) u iznosu od 50.000,00 KM,
 - izdaci za rad komisija u iznosu od 9.000,00 KM, a odnosi se na izdatke za rad članova komisija koje su formirane od strane Općinskog vijeća,
 - izdaci za naknade skupštinskim zastupnicima (općinskim vijećnicima) u iznosu od 87.400,00 KM,

- posebna naknada na dohodak za zaštitu od nesreća u iznosu od 5.600,00 KM,
- zaštita okoliša u iznosu od 25.000,00 KM,
- učešće u zajedničkim projektima i izrada projektne dokumentacije u iznosu od 55.000,00 KM,
- Obilježavanje značajnih datuma iznosu od 20.000,00 KM, sredstva su planirana za obilježavanje kulturnih manifestacija, državnih praznika, ljetnog festivala, sajмова i dr.,
- Obilježavanje godišnjice stradanja stanovnika Stupnog Dola u iznosu od 5.000,00 KM,
- Izgradnja sportskog igrališta na Budoželju u iznosu od 50.000,00 KM,
- Učešće u zbrinjavanju pasa lutilaca na području Općine Vareš u iznosu od 30.000,00 KM,
- Učešće u sufinanciranju deminiranja terena na području općine u iznosu od 30.000,00 KM
- Civilna zaštita u iznosu od 39.900,00 KM,
- Ostale usluge u iznosu od 3.000,00 KM.

IV.2.4. Tekući grantovi i drugi tekući rashodi

Tekući grantovi i drugi tekući rashodi, ekonomski kod 614000, planirani su u iznosu od 1.339.600,00 KM, što je povećanje za 26,60% u odnosu na plan za 2023. godinu. U nedostatku vlastitih sredstava, realizacija tekućih transfera ovisit će i od toga koliko će se obezbjediti sredstava sa viših nivoa vlasti kroz apliciranje na određene Javne pozive i konkurse.

Tekući grantovi i drugi tekući rashodi, ekonomski kod 614000, dijeli se na:

1. Tekući grantovi drugim razinama vlasti, ekonomski kod 614100, planirani su u iznosu od 560.000,00 KM, što je povećanje za 49,90 % u odnosu na plan za 2023. godinu, a odnose se na:
 - Grantovi mjesnim zajednicama u iznosu od 40.000,00 KM, tekuća davanja mjesnim zajednicama za rad savjeta mjesnih zajednica i ostale potrebe mjesnih zajednica,
 - Centar za kulturu i edukaciju Vareš u iznosu od 193.700,00 KM, a sredstva su planirana za bruto plaću i naknade na plaću za uposlene i za materijalne troškove Centra za kulturu i edukaciju Vareš i djelatnost upravljanja na lokalitetu Kraljevski grad Bobovac,
 - transfer za izbore u iznosu od 33.500,00 KM, sredstva su planirana za naknade i troškove općinske izborne komisije i održavanje lokalnih izbora 2024. godine,
 - članarine općine u udruženjima 3.000,00 KM,
 - transfer za Centar za socijalni rad 289.800,00 KM, a sredstva su planirana za bruto plaće i naknade troškova zaposlenih u Centru za socijalni rad i materijalne troškove Centra za socijalni rad te za korisnike stalne socijalne pomoći – socijalna zaštita.
2. Grantovi pojedincima, ekonomski kod 614200, planirani su u iznosu od 326.100,00 KM, što je povećanje za 16,90% u odnosu na plan za 2023. godinu, a odnosi si se na:
 - ostale isplate pojedincima iz materij.-socijalne sigurnosti u iznosu od 170.000,00 KM (plan je da se iz Proračuna/Budžeta ZDK izdvoji 130.000,00 KM, a iz Proračuna/Budžeta Općine 40.000,00 KM),
 - beneficije za socijalnu zaštitu (subvencije porodiljama) planirane su u iznosu od 12.000,00 KM,

- izdaci za raseljena lica planirani su u iznosu od 10.000,00 KM,
 - isplate stipendija u iznosu od 80.000,00 KM (plan je da se putem Ministarstva za boračka pitanja i Ministarstva obrazovanja, nauke, kulture i sporta ZDK iz Proračuna/Budžeta ZDK izdvoji 70.000,00 KM),
 - učešće u sufinanciranju istaknutih sportista u iznosu od 8.000,00 KM,
 - sufinanciranje troškova učenika i studenata u iznosu od 8.000,00 KM,
 - sufinanciranje troškova prijevoza učenika u iznosu od 1.000,00 KM,
 - transfer za posebne namjene - elementarne nepogode u iznosu od 17.100,00 KM,
 - transfer za prevoz učenika u iznosu od 20.000,00 KM iz Proračuna/Budžeta Općine Vareš.
3. Grantovi neprofitnim organizacijama, ekonomski kod 614300, planirani su u iznosu od 332.500,00 KM, što je povećanje za 12,60% u odnosu na plan za 2023. godinu, a odnosi se na:
- sufinanciranje udruženja građana, udruženja proizašlih iz rata, sportskih udruženja i udruženja mladih u iznosu od 24.000,00 KM. Sufinanciranje udruženja, koja po definiciji obavljaju djelatnosti kojima se ostvaruju ciljevi utvrđeni njihovim Statutom, gdje se njihovi ukupni prihodi, koji mogu biti ostvareni od članarine, dobrovoljnih priloga i subvencija iz proračuna/budžeta, moraju utrošiti isključivo za obavljanje djelatnosti utvrđene Statutom udruženja. Navedeni iznos biti će realizovan u skladu sa Odlukom o izvršenju budžeta/proračuna Općine Vareš za 2024. godinu prateći Proračunski / budžetski kalendar 2024. fiskalne godine sa jasno definiranim pravilima i kriterijima za dobijanje sredstava, uvažavajući prava i dužnosti davaoca i primaoca grantova u procesu njihovog korištenja;
 - sufinanciranje JU „Dječije obdanište“ Vareš planirano je u iznosu od 230.000,00 KM, obzirom da je Općina Vareš, na osnovu Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju Zeničko-dobojskog kantona, dužna sufinancirati ustanove kojima je osnivač;
 - učešće u sufinanciranju Opće biblioteke Vareš planirano je u iznosu od 2.000,00 KM, gdje je predviđeno sufinanciranje materijalnih troškova, imajući u vidu neizvjesnost oko uplaćivanja materijalnih troškova od strane Resornog ministarstva u čijoj su nadležnosti kulturne institucije na području Kantona;
 - učešće u sufinanciranju Centra za djecu i odrasle s posebnim potrebama ZDK po potpisanom Ugovoru općina planiran je iznosu od 13.000,00 KM;
 - sredstva za potrebe rada Crvenog križa Općine Vareš planirana su u iznosu od 9.000,00 KM, kako bi se omogućili minimalni uvjeti za obavljanje aktivnosti;
 - učešće u financiranju udruga proisteklih iz rata planirano je u iznosu od 9.000,00 KM;
 - učešće u sufinanciranju vjerskih zajednica planirano je u iznosu od 10.000,00 KM;
 - transfer za Malu školu Vareš planiran je u iznosu od 5.000,00 KM;
 - učešće u subvencioniranju pučke kuhinje planirano je u iznosu od 5.000,00 KM;
 - učešće u sufinanciranju NK Vareš planirano je u iznosu od 20.000,00 KM;
 - transfer za parlamentarne političke partije u iznosu od 5.500,00 KM.
4. Subvencije javnim preduzećima, ekonomski kod 614400, planirani su u iznosu od 20.000,00 KM, što je povećanje za 33,30% u odnosu na plan za 2023. godinu, a odnosi se na:
- subvenciju troškova Službe hitne pomoći u iznosu od 15.000,00 KM,
 - subvenciju javnim preduzećima u iznosu od 5.000,00 KM, sufinanciranje JP „Veterinarska stanica“ d.o.o. Vareš po Odluci Općinskog vijeća.

5. Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima, ekonomski kod 614500, planirani su u iznosu od 55.000,00 KM, što je smanjenje za 19,10% u odnosu na plan za 2023. godinu, a odnose se na:
 - subvencije za poticaj i razvoj poduzetništva, obrta i turizma u iznosu od 5.000,00 KM,
 - poticaj poljoprivrednoj proizvodnji u iznosu od 50.000,00 KM, a sama realizacija ove stavke biti će definirana kroz Program poticaja u poljoprivrednoj proizvodnji, koji usvaja Općinsko vijeće Vareš, a sve u skladu sa Strategijom razvoja poljoprivrede općine Vareš.
6. Drugi tekući rashodi, ekonomski kod 614800, planirani su u iznosu od 46.000,00 KM, što je povećanje za 67,60 % u odnosu na plan za 2024. godinu, a odnose se na:
 - naknade za povrat više ili pogrešno uplaćenih sredstava u iznosu od 3.000,00 KM, a sredstva su planirana za povrat poreza na dohodak prema fizičkim licima, a na temelju Zakona o porezu na dohodak i povrat više ili pogrešno uplaćenih poreza i naknada iz prethodnog perioda,
 - izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju u iznosu od 17.000,00 KM, na osnovu Zakona o izvršnom postupku,
 - troškovi sudskog postupka planirani su u iznosu od 1.000,00 KM,
 - Ostali tekući rashodi u iznosu od 25.000,00 KM.

IV.2.5. Kapitalni grantovi

Kapitalni grantovi, ekonomski kod 615000, nisu planirani za 2024. godinu.

IV.2.6. Izdaci za kamate i ostale naknade

Kamate na domaće pozajmljivanje, ekonomski kod 616300, planirane su u iznosu od 27.200,00 KM, što je smanjenje za 21,20% u odnosu na plan za 2023. godinu a predstavljaju kamate na kredite kojima je izmiren dug prema Poreznoj upravi FBiH i prema uposlenicima u iznosu od 25.300,00 KM i kamate za leasing za nabavku automobila u iznosu od 1.900,00 KM.

IV.2.7. Kapitalni izdaci

Kapitalni izdaci, ekonomski kod 820000, planirani su u iznosu od 989.500,00 KM, što je povećanje za 35,20% u odnosu na plan za 2023. godinu a odnose se na:

- Nabavku kompjuterske opreme u iznosu od 10.000,00 KM,
- Izradu studije izvodivosti, projektne pripreme i projektovanje u iznosu od 10.000,00 KM,
- Rekonstrukcija na zemljištu, vanjska osvjetljena u iznosu 200.000,00 KM
- Rekonstrukcija cesta i mostova u iznosu od 960.000,00 KM,
- Investiciono održavanje zgrada u iznosu od 10.000,00 KM,
- otplate domaćim finansijskim institucijama u iznosu od 277.500,00 KM, a odnosi se na otplatu kredita kojima je izmiren dug prema Poreznoj upravi FBiH i prema uposlenicima,

- otplate ostalim domaćim pozajmljivačima u iznosu od 55.600,00 KM, a odnosi se na nabavku automobila na leasing, postupak javne nabavke pokrenut u 2023. godini,
- izdaci za saniranje deficita proračuna/budžeta u iznosu od 278.400,00 KM.

IV.2.8. Budžetska rezerva

Budžetska rezerva, ekonomski kod 531100, koja se odnosi na zakonske rezerve, ekonomski kod 531121, planirana je u iznosu od 7.500,00 KM, a sukladno članku 26. Zakona o proračunima/budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine F BiH“, broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22).

Odluku o rasporedu sredstava tekuće proračunske/budžetske rezerve donosi Općinski načelnik u skladu sa Zakonom o proračunima/budžetima Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19 i 25a/22) i obavezan je kvartalno izvijestiti Općinsko vijeće o utrošcima.

**PREDLAGAČ
OPĆINSKI NAČELNIK**

Zdravko Marošević